

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tad-19 ta' Ottubru, 2004

Citazzjoni Numru. 2411/2000/1

Sebastian Muscat

Versus

Francis Barbara

F'din il-kawża l-attur qiegħed jitlob il-ħlas tal-prezz ta' merkanzija mibjugħa u konsenjata lill-konvenut. Iċ-ċitazzjoni tgħid illi l-konvenut għandu jagħti lill-attur tlitt elef ħames mija u għoxrin lira (Lm3,520) prezz ta' *mobile phones* mibjugħa u konsenjati lilu mill-attur. Għalkemm l-attur kien ħareġ *cheque* għal dik is-somma, kien waqqaf il-ħlas taċ-*cheque* għax għamel rapport falz lill-bankiera li ċ-*cheque* kien intilef, u għalhekk baqa' ma ħallasx. Billi għalxejn sejjaħ lill-konvenut biex iħallas, l-attur fetaħ din il-kawża u qiegħed jitlob illi l-qorti tikkundanna lill-konvenut iħallsu tlitt elef ħames mija u għoxrin lira (Lm3,520), flimkien ma' l-imgħax u l-ispejjeż, fosthom dawk tal-mandat ta' sekwestru numru 3862/2000 u tal-mandat ta' qbid ipprezentat flimkien maċ-ċitazzjoni.

L-attur kien talab ukoll illi l-kawża tinqata' bid-dispensa tas-smiġ taħt il-proċedura sommarja speċjali, iżda l-qorti, b'dikriet tat-12 ta' Marzu 2001¹ ordnat illi l-kawża timxi bil-proċedura normali, u l-konvenut ressaq l-eċċezzjoni illi l-ammont mitlub tħallas għal kollox.

L-attur u l-konvenut taw verżjonijiet differenti ta' kif seħħ in-negozju.

L-attur xehed illi kien iltaqa' mal-konvenut fl-*airport* ta' Catania, u hemm il-konvenut kien ordnalu numru ta' *mobile phones*. Dan kien l-ewwel negozju li għamel mal-konvenut, għalkemm sieħeb l-attur, ċertu David Coleiro, ġieli kien għamel negozji oħra miegħu qabel.

L-attur għamel il-konsenja flimkien ma' Coleiro, u l-konvenut tah *post dated cheque* biex iħallsu l-prezz. Meta l-attur mar jippreżenta ċ-*cheque* fil-bank għall-ħlas, sab illi l-konvenut kien ta struzzjonijiet lill-bank biex ma jħallasx, u ċ-*cheque* baqa' ma ssarrafx; għalhekk saret il-kawża.

Il-konvenut xehed illi n-negozju għamlu ma' Coleiro, mhux mal-konvenut, iżda Coleiro talbu biex iċ-*cheque* joħorġu favur l-attur. Ftit wara Coleiro ċempillu biex jitolbu jwaqqaf il-ħlas taċ-*cheque* għax kien intilef, u għalhekk ta struzzjonijiet lill-bank biex iċ-*cheque* ma jissarrafx. Imbagħad Coleiro reġa' mar għandu u l-konvenut ħallsu fi flus kontanti, iżda Coleiro ma tahx riċevuta.

Coleiro ma tressaqx biex jixhed.

Ladarba l-konvenut ressaq l-eċċezzjoni ta' ħlas, huwa fuqu l-oneru li jagħmel il-prova li ħallas. Għalkemm qal li ħallas tlitt elef ħames mija u għoxrin lira (Lm3,520) fi flus kontanti, la talab u lanqas ingħata riċevuta, iżda ressaq biex jixhed lil ħuh Joseph Barbara li qal illi ra lill-konvenut jagħti xi flus lil David Coleiro ftit wara li saret il-konsenja tal-*mobile phones*, għalkemm ma jafx kemm kien l-ammont imħallas.

Minkejja dak li qal fix-xhieda tiegħu, *viz.* illi n-negozju għamlu ma' Coleiro u mhux ma' l-attur, il-konvenut ma ressaqx eċċezzjoni ta' nuqqas ta' relazzjoni ġuridika ma' l-attur. Għalhekk ma jistax jitqies li qiegħed jikkontesta illi n-negozju għamlu ma' l-attur, kif, wara kollox, jixhed il-fatt illi ċ-*cheque* ħarġu favur l-attur.

¹ *Foll. 8 et seq.*

Ladarba n-negozju għandu jitqies li sar ma' l-attur, ħlas magħmul lil terzi ma kienx jeħles lill-attur sakemm ma jurix illi dak li tħallas kellu s-setgħa li jirċievi l-ħlas f'isem il-kreditur. Fil-każ tallum, iżda, l-attur stess xehed illi meta sar in-negozju hu u Coleiro kienu sħab, u Coleiro kien miegħu meta saret il-konsenja. Għalhekk kienet raġjonevoli l-konklużjoni tal-konvenut illi seta' jħallas lil Coleiro, għalkemm kien ikun aktar għaqli li kieku kiseb talba bil-miktub mingħand il-benefiċjarju taċ-*cheque* biex iwaqqaf il-ħlas.

Il-kwistjoni għalhekk hija dwar min mill-partijiet għandu jitwemmen, jekk hux l-attur li jgħid illi l-konvenut ma ħallasx, jew il-konvenut li jgħid li ħallas lil Coleiro.

Il-qorti taraha ħaġa stramba ħafna illi negozjant bħall-konvenut ħareġ somma x'aktarx kbira fi flus kontanti bla ma jitlob riċevuta, aktar u aktar meta jaf illi hemm fl-idejn *cheque* mitluf pagabbli lil terza persuna. Daqstant ieħor stramba iżda hija l-istqarrija ta' l-attur illi ma ħareġ ebda fattura jew *delivery note* bħala xhieda tan-negozju. Joħloq ukoll suspett l-atteġġjament ta' l-attur meta l-qorti fittxet li tkun taf mingħandu għala ma ħareġ ebda dokument meta seħħ in-negozju. L-ewwel fittex li jaħrab mill-mistoqsija², imbagħad qal illi ma ħariġx fattura għax kien mgħaġġel³, u wara, f'seduta oħra, meta kellu l-ħin li jaħseb u jieħu parir, ħareġ bil-verżjoni illi kien sejjer joħroġ riċevuta għal *cash sale* wara li jissarraf iċ-*cheque*⁴.

Fil-fatt il-qorti għandha suspett illi n-negozju bejn il-partijiet kien wieħed irregolari u "minn taħt", u kien sejjer jibqa' mistur li ma nqalax l-episodju li wassal għal din il-kawża. Temmen ukoll illi l-konvenut tassew waqqaf il-ħlas taċ-*cheque* fuq talba ta' Coleiro, u illi ħallas lil Coleiro, iżda Coleiro ma għaddiex il-flus lill-attur, x'aktarx għax, kif xehed l-attur stess, kemm hu kif ukoll Coleiro kienu ħarġu flus biex importaw kwantità ta' *mobile phones*⁵ u Coleiro għal xi raġuni ried li jitħallas is-sehem tiegħu. Fil-fatt, illum

² Ara x-xhieda ta' l-attur fis-seduta tat-12 ta' Marzu 2001, *fol.* 25 *et seq.*

³ *Ibid.* *fol.* 26 *et seq.*

⁴ Ara x-xhieda ta' l-attur fis-seduta tat-22 ta' Frar 2002, *fol.* 59 *et seqq.*

⁵ *Ibid.* *fol.* 67.

Kopja Informali ta' Sentenza

Coleiro u l-attur ma għadhomx sħab għax kienu qatgħu minn xulxin ftit wara li seħħ dan l-episodju⁶.

Billi temmen illi tassew il-konvenut ħallas il-prezz tal-merkanzija lilu mibjugħa u konsenjata, il-qorti tilqa' l-eċċezzjoni ta' ħlas u taqta' l-kawża billi tiċċad it-talbiet ta' l-attur u tikkundannah iħallas l-ispejjeż ġudizzjarji kollha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁶ *Ibid. fol. 75.*